

ZGODNJA DANICA!

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXV.

V Ljubljani, 16. rožnika 1882.

List 24.

Velika čast človeškega telesa.

(O priliki pronesenja sv. Deodata.)

Njih trupla so v miru pokopana,
in njih ime živi od roda do roda.
(Sir. 44, 14.)

Kadar se v cerkvi obhaja nenavadna svečanost in se nenavadno veliko ljudstva sbera, tedaj navadno pridigar precej v začetku pridige slovesno vprašajo mnogoštevilne poslušavce: „Kaj je vzrok, da se je danes toliko ljudstva zbralo? Kako, da je vse tako veselo in praznično?“ In na to pokažejo proti velikemu oltarju — ako je n. pr. ravno nova maša — ter pravijo: „Glejte, tukaj pred vami stoji mladenič bistre glave in blazega serca, ki je mlada leta dobro porabil, ne le, da si je pridobil potrebne učenosti, marveč tudi zato je skerbil ves čas, da si je svoje mladenško serce čisto in pošteno ohranil, ter se ni dal zapeljati mamljivemu svetu. Izvolil si je naj častniši stan; nebo in semlja se danes raduje z novomašnikom!“

O drugi priliki pa je razlaga drugačna, znabiti za pridigarja še bolj ginljiva; kadar ima namreč priliko pobožnim vernikom pred oltarjem pokazati sivolasega starčka, ki na palico naslonjen gre obhajati svojo zlato mašo ali celo demantno mašo. Kako ginljiva je taka slovesnost za vso duhovnijo! Kako hvaležno se solzi marsiktero okó!

Tudi jaz, predragi poslušavci, tudi jaz, ki danes pervikrat na tem kraji oznanjam besedo božjo, smem enako poprašati: „Kaj pa je danes vzrok, da se vsa Ljubljana tako veselo ozira in zbira proti tukajšnji frančiškanski cerkvi? Kaj je, da se je toliko častite duhovščine zbralo in na čelu celó prevzvišeni naš ljubljeni knezoškof?“

Kaj je vzrok našemu občnemu veselju, vsi dobro vemo in tudi z ginjenim srcem vsi čutimo: Svetnika imamo med seboj tukaj pred oltarjem!

Lepo je, kadar se obhaja nova maša. V par mesecih bo 11 let, kar sem jaz sam imel srečo, 15. avgusta, spremljevan od svojega ljubljenege brata, ranjega nepozabljivega mi P. Benvenuta in družih čd. duhovnih bratov, v tej lepi cerkvi pervikrat darovati Jagnje Božje. Nikdar ne bom pozabil tistega srečnega dneva. In kakor meni, menim, je tudi slehernemu duhovnu nepozabljiv

nove maše dan. Vendar še vse imenitniša je današnja slovesnost. Novomašnika čakajo še težke dolžnosti; napoveduje se mu hud boj. In ni še gotovo, ali bo zmagal, ali pa bo sam zmagan; ni še gotovo, ali bo rešil sam svojo dušo in zveličal tudi one, ki bodo njegovi skerbi izročeni. Ali glejte svetnika — sv. Deodat pa je že davno zmagal — palmovo vejo derži v rokah — za vse večne čase je zagotovljeno plačilo njegove zmage. O sto-krat: blagor, tisočkrat mu blagor!

Znabiti še bolj posebno (kakor na dan nove maše) je na dan zlate maše. S solznimi očmi in z ginjenim srcem se zahvaljuje starček zlatomašnik za vse preobilne darove, ki jih je prejemal iz roke Gospodove; z derhtečim glasom poje „Te Deum“. Res veliko je že prestal blagi starček — ali naj težavniše, naj imenitniše ga še čaka — smert, sodba! Ali pogledajte sv. Deodata — on je že prestal, slavno prestal smert naj častnišo, smert mučeniško. Že zdavno je prejel krono mučeniško, ki ga bode kinčala na vse veke. O tisočkrat blagor, milijonkrat mu blagor!

Tedaj sprevidite, da današnja svečanost presega vse druge enake svečanosti, in nekako strah in groza me je, ko mi je govoriti svetniku na čast. Zato vas prosim, imejte potrpljenje, če vam ne morem tako in toliko povedati, kakor bi rad in kakor bi bilo primérno.

Ne bom se ravnal po nedeljskem evangeliju, ampak naj primérniši predmet današnjemu govoru se mi zdi: Truplo svetniško! kajti duša svetnikova se že veseli v neskončni slavi, le truplo še čaka na zemlji dneva slavnega vstajenja.

Kralj David je v svojih pobožnih pesmih in molitvah mnogokrat premišljal lepo stvarjenje Božjega in z ginjenim srcem je hvalil neskončno dobrotljivega vsemogóčnega Stvarnika, da je vse tako lepo in modro vravnal in zverstil; in pa, da še zdaj vse tako ljubeznjivo ohranjuje in vlada. „Kako veličastna so tvoja dela, o Gospod — tako je klical — vse si v modrosti naredil.“ (Ps. 103, 24.)

In posebno ko je jel premišljevati človeka, njegove dušne in telesne darove, se kar ni mogel načuditi njegovi visoki prednosti. Iskal je okrog raznih stvari, ali bi mogel ktero človeku primérjati; pa ni je dobil na svetu nobene, da bi se mogla človeku primérjati. Zato se je v mislih povzdignil više nad zvezde — v nebeške višave — in tam še le je našel one plemenite stvari,

kterim se smé človek primerjati: angeljem ga je primerjal, rekoč: „Kaj je človek, da se ga spominjaš? ali sin človekov, da ga obiščeš? Le malo pod angelje si ga ponižal; s častjo in slavo si ga ovenčal, in postavil si ga nad vsa dela svojih rok. (Pa. 8, 5. 6.)

Da je pa človek med vsemi stvarmi tako vzvišen, pripisovati se mora v prvi versti njegovi duši, ki je po božji podobi vsvarjena. Po svoji neumerjoči duši je človek soroden angeljem v nebesih. A tudi po telesu je krona stvarjenja. Kajti oboje, duša in telo, je v tako tesni zvezi, da dušna plemenitost prešinja in blaži tudi telo.

Tega se nam je pač lahko prepričati.

1. Že pri stvarjenji je Bog najpred naredil iz persti človeško truplo, ter je z lastnimi rokami postavil in posvetil krasni tempelj, — še le potlej, ko je bil tempelj posvečen, je neumerjočo dušo vdihnil v to svetišče. In ko bi se prvi človek ne bil pregrešil, bi nikdar ne bil podert in razrušen ta z božjimi rokami narejen tempelj, to je, tudi telo bi bilo neumerjoče, zdravo, brez terpljenja, in ob svojem času bi bil človek prestavljen z dušo in s telesom iz zemeljskega raja v nebeški raj. Toda greh, ki je pokončal dušno lepoto, je pokončal tudi telesno čast in srečo.

In kar je storil prvi greh, to dela greh sploh. Greh se ne kaznuje samo na duši, ampak kaznuje se tudi na telesu. Vesoljni potop ob Noetovem času, Sodoma in Gomora so nam te resnice strašne, pretresljive priče. In sv. apostelj Pavel, ki je največ nevernikov spreobrnil k Jezusovi veri, tedaj naj bolje poznal ajdovsko življenje, nam popisuje, kako so se nesrečni ajdje ne le v dušnem obziru tako grozovito globoko pogreznili, ampak tudi svoje telo so oskrunjevali s pijanostjo, požrešnostjo, nečistostjo in neslišano razuzdanostjo.

Ali nasproti je pa tudi res, da čednost in lepo življenje povečuje tudi telo. Zato so že v starih časih vsi pravični imeli v časih tudi čast svojega telesa in so še po smrti imeli skerb za trupla svojcev. Abraham je kupil poseben prostor za družinsko pokopališče. Jožef se ni ustrašil dolge poti iz Egipta v Kanaan, da je tam z veliko častjo pokopal truplo svojega očeta Jakopa. In ko so šli Izraelci iz egiptovske sužnosti v obljubljeno deželo, vzeli so tudi kosti Jožefove seboj, zvesto so jih varovali na težavnem 40letnem potovanji po puščavi in so jih slednjič pokopali v Sihemu na polji, ki ga je bil Jakop kupil od sinov Hemorovih. Telo Mozesovo je celó Bog sam pokopal. (V. Moz. 34, 6.)

In že v stari zavezi je Bog po truplih pravičnih čudeže delal. Zlasti o preroku Elizeju se bere v sv. pismu, da ga je tudi mertvo truplo preroka oznanvalo; v svojem življenji da je doprinašal velike reči in po smrti je delal čudeže. Neki ljudje so pokopavali človeka, videli so roparje in vergli so merliča v Elizejev grob. In ko se je bil dotaknil Elizejevih kosti, oživel je človek in stal na svojih nogah.

Ali kako pretresljiva je tudi dogodka treh mladenčev v ognjeni peči! V babilonski sužnosti namreč si je kralj Nabuhodonozor odbral v kraljevo službo 4 blage izraelske mladenčce: Danijela, Ananija, Mizaela in Azarija. Pa tudi na kraljevem dvoru so zvesto živeli po Božjih zapovedih in se niso dotaknili prepovedanih jedi s kraljeve mize, temuč hišnika so prosili, naj jim daja le sočivja in vode. In glejte, njih lica so bila lepša in obilnejša, kakor družih, in kralj najde desetkrat več modrosti pri njih, kakor pri vseh modrijanih svojega kraljestva. Pozneje kralj v svoji slepoti zapové narediti malika na zlatem stebru ter ukaže, kadar bo trobenta zapela, naj vsi popadajo na obraz in molijo malika. Vse pade na tla in meli zlato podobo; samo Ananija, Mizael in Azarija ne (Danijela ravno ni bilo zraven; tudi on

bi ne bil malika molil). Kralj, ves raztogoten, ukaže sedemkrat bolj zakuriti peč, kakor sicer; najmočnejši izmed vojaške trume jih zvežejo in z obleko vred veržejo v razbeljeno péč. Toda angelj Gospodov k mladenčcem pristopi in izpuha plamen iz peči, tako da može, ki so jih bili vanjo vergli, zažge in končá; v sredi peči pa je hladilo, kakor bi pihal večerni veter. Ogenj se mladenčev celó nič ne dotakne in še kar las se ni prismodil na njih glavi; sožge le vezi, s kterimi so bili zvezani. Mladenči toraj kakor na en glas Boga hvalijo, slavé in časté. — Ali bi bil nam mogel Bog še jasnejše zapisati čast človeškega telesa, kakor je zapisal s tako žarečim plamenom? (Enako je njih tovariša Danijela v levnjaku, kjer je bilo 7 lačnih levov. Bog čudovito obvaroval, da mu divje zveri kar nič žalega ne prizadenejo.)

2. Pravo vrednost, plemenitost in čast pa je naše telo še le prejelo po drugem vsvarjenji, to je, po odrešenju v Jezusu Kristusu. Ljubljenec Jezusov, sv. Janez, nam prav s kratko besedo vse pové, ko piše: „In Beseda je meso postala“. Tedaj ne angeljske natore, ampak človeško je prevzel Sin Božji; in ne le samo duše, ampak tudi človeško telo, kar še posebno povdarja apostelj, rekoč: „Beseda je meso postala.“ Jezus postal je naš brat, tako rekoč meso od našega mesa, kosti od naših kosti. In samo ob sebi se umeva, če je Sin Božji sprejel človeško telo, sprejel ga je v naj večji popolnosti. Vse je bilo pri Jezusu popolno, tedaj tudi njegovo presveto Telo brez vsega madeža, kakor solnce in veličastvo. In temu se ni čuditi, saj je bilo tudi njegovo telo deležno božje natore in celó v grobu — mertvo truplo se imenuje božje telo. S pomočjo svojega božjega telesa je na zemlji tudi čudeže delal: pokladal je svojo božjo roko na bolnike, dotikal se je slepih, gluhih, mutastih in bili so ozdravljeni; prijel je mertvo deklico za roko in precej je oživela. Še celó obleka, ki je bila z njegovim božjim Telesom v dotiki, imela je božjo moč: Žena, 12 let tako zelo bolna, da nobeno človeško zdravilo ni pomagalo, se dotakne le njegove obleke, in precej je zdrava. Sv. Matevž nam pripoveduje, ko so ga ljudje spoznali, da so poslali po vsej tisti strani in so mu pripeljali vse bolehe in so ga prosili, da naj se le robú njegovega oblačila dotaknejo in — kterikoli so se ga dotaknili so bili ozdravljeni (Mat. 14, 35).

Sam tudi Jezus je z besedo nam naznanil častitljivost svojega telesa, ker ga je imenoval tempelj: „Poderite ta tempelj, in v treh dneh ga bodem zopet sozidal“. Pač res veličasten tempelj, v katerem je prebival Bog in človek skupaj. — Po svojem telesu je tudi svet odrešil, ker je prelil svojo kri na križu in si dal celó svoje premilo Serce s sulico prebosti.

Pa tudi po smrti je hotel, naj bo njegovo telo častljivo. Unima dvema, ki sta bila z njim križana, so kosti polomili, Njemu pa nobena kost ni bila zlomljena. Una dva so vergli v zaničljivo jamo, kamor so sploh razbojnik metal; Jezusovo Telo pa sta dva blaga moža pobožno s križa snela in za nekaj časa, da je bilo vse pripravljeno za pogreb, sta ga položila na naj svetjši prostorček — v Marijno naročje, potlej pa v častljiv grob, v skalo vsekan, nov, kamor še nihče ni bil pred položen.

Tudi ni hotel, da bi bilo njegovo truplo v grobu trobnelo, vstal je veličastno in šel je vpričo apostelnov v nebesa, sédel na desnico nebeškega Očeta, od kodar bo prišel soditi žive in mertve, tudi s svojim telesom v velikem veličastvu. S tem je bila še najbolj povzdignjena čast našega telesa. Zdaj ne smemo več reči z Davidom „le malo si ga ponižal pod angelje“, ampak „visoko nad angelje si ga povikšal“. Zato je ves navdušen zaklical sv. papež Leon Veliki: „Zares nedopovedljivo

veselje mora vzbujati v nas misel, da je Sin Božji pred očmi vernih povzdignil človeško natoro nad vse trume angeljev, celo nad verste verhangeljev, saj še nad kore najvišjih nebeških duhov, na sedež Očetove desnice!“

To se je zgodilo z Jezusovim Telesom v nebesih, kaj pa na zemlji? Oh, tudi na zemlji je bilo povikšano do skrivnostne visočine, ki je noben človeški um ne more razumeti. Med sedmerimi ss. zakramenti postavil je naj svetejši Zakrament ter hotel, da se po njegovem telesu imenuje presveto Rešnje Telo. In vsemu, kar je storil za naše telo, je s tem krono postavil, da se poniža pri sv. obhajilu z nami tako tesno zediniti se, kakor se zedini jed in pijača, ki se spremeni v meso in kri, kadar se zavživa — tako tudi po sv. obhajilu, lahko rečemo, Jezusovo presveto Serce bije v naših persih, njegova presveta Kri se pretaka po naših žilah, in njegovo dihanje, rekel bi, se združuje z našo sapo; ali da govorim s sv. apostelnom Pavlom: „Ne živimo več mi, ampak Kristus živi v nas!“ — In če sv. Cerkev zahteva, da morajo biti zlate in čiste vse posode, kjer se brani presveto Telo Jezusovo, in mora posebno bel biti pert, kamor se poklada pri sv. maši: kako še le mora biti čisto naše telo in serce, če hočemo vredno prejeti Telo Gospodovo. Po besedah sv. Tomaža Akvinskega bi moralo biti tudi naše telo in serce tako čist pert, kamor se sme z vredno častjo pokladati presv. Rešnje Telo. Oni pert se najpred opere, potlej ožme in slednjič posuši. Tako moramo tudi mi svoje serce pred svetim obhajilom oprati v sv. pokori, potlej ožeti v zatajevanji, sušiti pa pri žarnem ognji ljubezni božje.

(Konec sledí.)

Sv. Detinstvo.

Misijonske naznanila.

I.

Iz Jokohame na Japonskem piše čast. Sestra Matilda, iz reda Deteta Jezusa, do vodnika sv. Detinstva. Naznanilo je od 30. vinotoka 1880.

Najpervo se v svojem in v imenu poganskih otrok priserčno zahvaluje za prejete darove, s katerih pomočjo pridejo do luči sv. vere. Pravi, da bi otročiči sami neizrečeno radi prišli k nam v Evropo in se malim in velikim dobrotnikom zahvalil za darove in za milost sv. vere.

V ondotni misijonski sirotišnici v mestih Jeddo in Jokohama imajo čez 600 taci ubozih otrok, ki so keršeni in se izrejajo iz milošinj evropskih otrok in odrašenih. Pa še veliko jih ne morejo sprejeti, ker jim pomočkov manjka. Pri zmeraj večji lakoti, pravi, jih bo veliko za stradežem pomerlo; že pri tej misli nam serce kervavi, in vendar več ne moremo storiti. Nato pripoveduje nektare prav mične dogodbe.

Neizrečeno tolažljivo je, kako marsikteri otroci — še prav mladi — imajo jasno spoznanje, kolika sreča je to za-nje, da se v sv. veri izrejajo. Pa kako koperné po tem, da bi tudi njihovi še poganski sorodniki in prijatli dosegli dobroto prave vere. Tako, pravi, si naša mala 8letna Jerica ni dala pokoja, dokler se ji ni posrečilo, da je svojo staro mater še na smertni postelji spreobrnila. Zvedila je, da ljubljena stara mati je hudo zbolela, in obilno se je solzila in jokala, če stara mati umerje kakor nejevernica. Prosila je svoje misijonske višji, naj ji vendar pomagajo, da bo stara žena keršena. Pa to je bila težavna reč, ker še vedili niso, kje stanuje. Otrok pa pravi: „Dajte mi koga, da me spremlja, bom že našla pot, le molite za me, tudi jaz bom molila.“ In glejte, zgodilo se je, da je stara mati še tisti večer po-

slala po otroka; dale smo ji eno naših odrašenih za spremljavko in podale ste se vesele na pot. Zadele pa ste na nov zadržek: stara žena je bila oglušela in ni mogla umeti beséd mlade spremljevalke, ki ji je pravila od Boga in sv. kersta. Ali Jerica reče: „Bom pa jaz ji govorila, na moj glas je bolj vajena; le povej mi, kaj naj ji rečem.“ Otrok se nagne prav k ušesu stare matere in govori z vso ljubeznjivostjo. Ginjena od te otročje ljubezni, si stara žena na vso moč prizadeva razumeti jo. Prigovarjanja dobrega otroka, kakor koli so bile priproste, so bile izdatna pridiga za ženo: sej sv. Duh zamore tudi po slabih in nevednih otrocih serca giniti. Hvaležna in z velikim brepenenjem po obljubljeni večni sreči bolna razumeva vsako besedo; verovati hoče in se dati kerstiti. Pa že se kažejo znamenja bližnje smerti, nič se ne sme zamuditi, toda — nova zadrega: nobenega misijonarja, nobenega kerstnika ni! Hitro je sklep storjen, več deklica sama ji podeli sv. kerst. In čez malo ur se vernete obé deklici neizrečeno veseli nazaj v napravo in naznanite, da je želja spolnjena.

Drugo jutro se zopet podaste k stari materi, in lejte: bilo se ji je zboljšalo, če tudi le za čas, ker njene ure so bile štete. „Otrok“, je rekla stara žena, „sveta voda mi je dobro storila, moje serce je neizrečeno srečno! o keršanski Bog je dober!“ Kmalu potem je zveličano zaspala v Gospodu. — Hči njena, ki je bila priča tega spreobrnjenja in mirne smerti svoje matere, je prišla v misijonsko hišo zahvalit se, in prosila je, naj bi tudi nji dale te čudovite vode, ki je tako dobro storila njeni materi; vse upanje imamo, pravi poročevalka, da tudi ta bo kmalo kristjana, in Jerica utegne imeti veselje, da se spreobrnejo vsi njeni bližnji sorodniki. — Morebiti ti, keršanski otrok, imaš tudi kake svojce, sorodnike, ki so sicer keršeni, pa vendar slabo živé in se je bati za njih dušo: bodi tudi ti misijonar, misijonarka: skušaj jih pridobiti za spreobrnjenje, za pokoro, za spoved. En pomoček je zmeraj v tvoji oblasti, če drugzega nimaš, namreč, zvesta molitev za nje. Jezusu, Mariji, svetnikom, pa tudi misijonom poganskih otročičev, ktere je naša bratovšina s sv. kerstom v nebesa spravila, jih priporočaj.

Druga naših otrok, pravi dalje, mala Mihaela, je bila nedavno nekaj dni pri svoji družini domá, in posrečilo se ji je, da je spreobrnila starega moža iz svoje sorodovine. Navdušeno mu je namreč dopovedovala, kako imenitna milost je sv. vera. Tudi ta je bil hudo bolan in blizu smerti. Otrok mu je dopovedal, kako nagnjusni so poganski maliki, pojasnil mu je sladko upanje do nebés, če se odloči še na smertni postelji prejeti sv. kerst. Prosila je, naj ji dajo bolj vajeno pomočnico za spreobračanje. Oba otroka sta potem dva dni moža učila in ob enem vedno zanj molila, poslednjič pa gresta po enega misijonarjev, ki ga je kerstil in mu poslednje ure pomoč delil. Koliko je bilo veselje vsih, da je bil ta mož še na vse zadnje za nebesa pridobljen! — Še dalje pripoveduje drugo prelepo dogodbo.

Mala naša Rezika je imela ne lahko nalogo, tolažiti svojega poganskega očeta, ker mu je bila umerla starejši ljubljena hči, ki je bila srečno še o pravem času keršena. Ginljivo je njeno pisemce, ki izvira iz vernega serca. Rezika je pisala: „Oče, ne smete žalovati za ljubljeno sestro, kakor pogani žalujejo za svojimi mrtvimi; njena bolezen je bila dolga in bridka, pa zdaj vesela vživa večno zveličanje, ktero je Bog vsim obljubil, kateri njega ljubijo. Toku (ime ranjce sestre) je Bog ljubil, ker je bila kristjana. Zdaj je v nebesih pri Bogu, pri ljubi Materi Božji, pri vsih angelih in svetnikih, jaz jo bom tam zopet vidila. In vi oče, ali je nečete tudi vi zopet viditi? O ko bi si vi le misliti mogli, koliko je

veselje v nebesih, ne trenutek bi se ne mudili kristjan postati. Ako pa vas nesreča zadene, da kmali in kakor pogan umerjete, kako prežalostna bi bila ta misel za-me, od vas vekomaj ločena biti!" Te verstice so očeta do solz ginile, ob enem mu je žarek gnade serce presunil; precej je pisal ljubeznjivo pisemce, in kmali potem je sam prišel Reziko obiskat ter je obljubil, da se bo dal v keršanstvu podučiti. Rekel je, da noče zgubiti tako zveličavnega upanja za večnost. —

Drugo pismo, pa iz Kine, pravi, da pogani se dajo veliko lažej spreobrniti z izgledom ljubezni in usmiljenja, kakor pa z naj bolj zgovorno pridigo. Občudujejo dela ljubezni, ki jih vidijo, in od občudovanja je velikrat le ena sama stopinja do ljubezni in spreobrnjenja.

Sporočilo pravi, da tudi tisto leto je po višjih Judanskih naselbah kuga morila ljudi, in pri tacihi okolišinah imajo misijonski ljudje veliko dela, veliko kerševanja, veliko osirotelih otrok je treba sprejemati in preskerbovati. Po drugih krajih je bila slaba letina in veliko staršev je želelo stradajočih otrok se znebiti, ter so jih nosili misijonarjem. Ljubi Bog časno revšino v to obrača, da tisočerm zveličanje duše zagotovi in s pomočjo misijonsko mnogim življenje ohrani.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Podučljivo godovanje.) Občnospoštovani in ljubljani prednici ljubljanskega uršulinskega samostana, čast. M. Antoniji Murgeljnovi, so bile gospodičine notranjih šol 13. t. m. popoldne napravile za vezilo dve prav prijetni in ginjaivi igri. Perva: „Im Schleppeide“, je učila, v kako zadrego pride mlada gospodinja in kako je osorna in neusmiljena, ako je v mladosti le romane brala, nečimurnosti ljubila, se nespametno cifrala, v spotikljive kazališa hodila, namesto da bi se bila koristnih reči učila, se v gospodinjstvih zadevah vadila; še suknjice ne zna taka gizdalinka otroku zakerpati ali pa kacega poročila v gospodinjstvu zapisati, ker je tako neumna čes mladih lét paratila! Zdaj hoče le „špacirati“, „citrati“, po vsih mnogih veselica letati; doma pa naj bi ji zaničevana hišina vse povedala in zanjo naredila, ker še tega taka „nobel“ gospá ne vé, koliko jajc je treba za priprosti cverček! V dolgem „šlepu“ se ziblje sem ter tje, posle psuje, beráče podí, ponižana pa je pred lastnimi otroci in keršenicami, ker nič potrebnega ne zna, in na vse zadnje javka: „Alles hat der Schlepp verschuldet! Vsega kriva je moja neumna nečimurnost, moja izreja!“

Druga: „Sv. Notburga“ (slovenska predstava), je v silo mičnih prizorih kazala, kolik blagoslov so pobožni posli za hiše, da gospodarji in gospodinje niso srečni, kateri so do revežev neusmiljeni, ki zveste posle tarejo, nedelj in praznikov ne posvečujejo itd. Take in tem podobne igre naj bi se predstavljale po kazališih, potem bi denar za vstopa ne bil zaveržen in svesti smo si, da bi toliko „teatrov“ ne pogorelo. Gospodičinam, ki so se tako umno in spretno obnašale, gre vsa pohvala, in še posebno gospém, ki so igro tako primérno vravnale in ki sploh žensko mladino tako modro odgojajo.

Polhov gradec. (Popravljanje pri cerkvi. Požar. Sv. Birma.) Šesto nedeljo po Binkoštih je bil vesel dan, katerega je Gradaška fara že dolgo željno pričakovala. Že lansko leto je bila vsa prostorna farna cerkev snotraj lično prebarvana in dobila je razne olepšave po pasovih ter sploh prav prijazno podobo. Križev pot je prezlačen. Prekrasen križ je postavljen na pokopa-

lišče s prelepo podobo živega Jezusa na križi, ki nas spominja na ljubega Zveličarja, kateri vedno živi na desnici Očetovi, vedno (po svoji človeški natori) prosi za nas in za duše naših ranjcih na pokopališči, kakor je še na križu prosil ljudem odpušanja. Zato so na podnožnem kamnu primerni napisi, kakor bi se na križu terpeči Jezus sam prijazno pogovarjal z ranjci, ki so v Gospodu zaspali, jih tolažil, kateri imajo še kaj terpeti, jim dajal upanje bližnjega rešenja.

Popravilo se je še mnogo družega. Za vse bodi hvala vsem za dobro vnetim faranom in zlasti skerbnemu njihovemu č. g. dušnemu pastirju.

Vse to je bilo kaj primérno za 21. dan maja, za škofovo obiskovanje in sv. birmo. Več dni že poprej so se skušale gradaške vasi, fantje in dekleta, kako bi premilostnega knezoškofa slovesniše sprejeli. Fantje so postavljali mlaje, kupili smodnika, dekleta pa so pripravljale olepšavo, pletle vence itd. Vsaka vas je imela svoj slavalok z visokimi mlaji; bilo jih je razen manjših vseh kaci 40, od 8—14 sežnjevisokih; samo pred farno cerkvijo jih je bilo enajst 12—14 sežnjevisokih, ki so bili okinčani z lepimi zastavami in bliščečimi banderci. Od Dvora do Gradeca so vihrale tri lepe zastave nad potjo, s primernimi napisi in slavaloki pod njimi. Po Pograjski dolini pa se je daleč videla krasna zastava vihrati visoko v zraku med veličastnim stolpom farne cerkve in zraven se dvigajočim prijaznim hribčekom.

Pa nesreča nikdar ne počiva in veselju je primešana žalost, se sliši pogostokrat. To se je vresničilo tudi pri nas. Ravno na sabotni večer, ko je pred cerkvijo vse mergolelo, ker je vsak želel kaj storiti za slovesen sprejem našega prečastitega višega Pastirja, se tužno oglasi mali zvonek v kapelici Matere Božje sedem Žalost na hribčku (starem gradu), katero so mislili tudi okinčati z mlaji in zastavami. In glej, kmalo se ogenj prikaže iz lín ter vso gradaško dolino v velik strah pripravi. Pa hvala ljubemu Bogu, in dobri Materi Mariji! Bog je poslal pohleven veter, ki je ogenj obrnil od vasi ter tako nas nevarnosti rešil. Resno pa nas je Bog s tem opominjal, na ogenj bolje paziti. Ljudje so na zvonov glas urno privreli, lesovje s kapelice tergali, ter ogenj gasili, kolikor se je dalo. Zgorela je le streha, mali zvon je padel na tla in se ubil; znotraj pa je kapelica čisto nepoškodovana.

Tisti večer je bilo vse zbegano in delo je prenehalo. Vendar pa se je slovesnost drugi dan prav lepo veršila, k čemur je pripomoglo tudi lepo vreme.

Okoli osmih zjutraj naznanja glasni strel, da prihajajo veliki duhoven, ljubljani naš Višji pastir, katere je že napis na družem slavaloku pri vhodu v faro prijazno pozdravil jih prošé za milost sv. birmo: „Pozdravljeni naš Višji Pastir, podeli nebeški nam vir!“ Verstili so se drugi pozdravi med potjo s prijaznim pozdravom na Pristavi pod velikim slavalokom. Malo pred dubovsko hišo je bil krasen slavalok, in potlej so sledili pozdravi med velikimi mlaji pred farovžem. Na škofovem gerbu na prvi strani so bile besede: „Slava Krizostomu!“ Na levi strani, pri stranskem vhodu v cerkev, se je pozdravljenje glasilo: „Vsa fara se hvalno raduje, k' jo Višji Pastir obiskuje“, in pri vhodu v farovž: „V Bogu pozdravljeni, ljubljani naš Višji Pastir!“ Tù stopijo knezoškof iz kočije, kjer jih čaka duhovšina in zbrano verno ljudstvo z birmanci vred. Milostni knez podelé sv. blagoslov ter se podajo na kratek oddihlejš v duhovsko poslopje.

Iz farovža so se podali spremljani od duhovščine v cerkev, kjer je bil pri velikem vhodu slavalok z napisom: „O Marija, varuj, vodi Krizostoma, Očeta tvojih sinov in hčerá!“ In v cerkvi, ki je bila ozaljšana z obilnimi cveticami in z banderci okinčanimi s smreči-

camí, je bil velik zelen, čez prezbiterij raztegnjen venec, s škofovim gerbom na sredi, kjer je bilo brati: „Gospod naj spolni vse tvoje prošnje!“ (Ps. 19, 7.) Bila je prošnja, naj bi se mili Bog dopadljivo ozerl na daritev in molitev Višega Pastirja ter po njihovih rokah obilno razlil sv. Duha nad zbrane birmance in vse pričujoče ljudstvo.

Nato gredó milostni škof na prižnico. Pač ginljiv prizor! Vsa obilno zbrana množica se razveseli, ko jih sliši v mikavni in ljubeznjivi besedi razlagati zakrament sv. birme.

Po pridigi so maševali. Po sv. maši podelili popolne odpustke vsem vernim, ki so za tisto priliko opravili spoved in sv. Obhajilo. Po naslednjem izpraševanju otrok iz keršanskega nauka so 461 otrok birmali, 278 iz domače fare in 183 iz ptujih fará.

Po dokončanem obedu se podajo v cerkev k litanijam, katere so z azistencijo imeli preč. gosp. dekan Verhniški. Vernivši se zopet v duhovniše prijazno sprejemajo čast. gospode, ki se poslavljajo od njih vračevaje se na svoj dom.

Pograjsko faro pa je zadela čast premilostnega gospoda knezoškofa imeti čez noč med seboj. Proti večeru o poli osmih so bile navadne šmarnice. Pa kako spodbudno je bilo za vse pričujoče, viditi pred oltarjem Matero Božje klečati tudi svojega ljubeznjivega Višega Pastirja ter z nami vred šmarnice opravljati!

Po šmarnicah je bila večerja. Zdaj so Pograjci po svojih močéh res lepo pokazali preserčno spoštovanje do svojega Višega Pastirja. Napravila se je namreč mala razsvitljava, zažigali so umetni ogenj, pevci pa so z vso navdušenostjo peli pred duhovnišem visokemu gostu na čast.

Ponedeljek v jutro pa glasni strel o 1/8 naznani, da prevzvišeni gospod knezoškof že faro zapušajo. Starim in mladim se je pohlevno škofovo obnašanje globoko v serce vtisnilo, kar tudi zdaj z besedami naznanjajo. Vsi jim za slovo kličejo preserčno hvalo za duhovne darí, ki so nam jih prinesli, priporočevaje jih milemu Bogu in deviški Materi Mariji z besedami, ki so se brale na škofovem gerbu pred duhovsko hišo za odhod: „Marija Vas spremljaj, ljubljeni, skerbni naš Viši Pastir!“

—r.

Sv. Deodat.

Pozdravljen, sveti Deodat!
Ti poje serce moje,
Pozdravljen bodi tisočkrat,
Prestavši hude boje!

Trinogov serd do Jezusa
Nevihste je izbudil;
Kdorkoli ver'val v Kristusa,
Življenje je izgubil.

Nevére meč okusil si
Junak v naj lepših letih;
Slavimo te pa tudi vsi
V bridkostih neprešetih.

Že sto in štirideset si let
Med nami tu prebival;
Ker te spoznal še ni bil svet,
Pa tud' dobrot ni vžival.

Bolezni razne, mnoga zla
Sirote so zdramila,
Ker moč človeška prazna b'la,
Pri teb' iskat' zdravila.

Zdravnika res pokazal se,
Ker blazno si ozdravil,
Si muti, raznim drugim še
Pomoč prav rad pripravil.

Trinogov res ne čutimo,
Nevihste bolj so skrite;
V skušnjavah pa propadamo,
Ki razne so in zvite.

Pomoči krepke nam podaj,
Da poti ne zgrešimo,
Ki pelje nas v sveti raj,
Kjer truda se znebimo.

S-d-n.

Spomini na ranjkega brata.

Spisal J. B.

(Konec.)

VI.

Da se mi te čertice preveč ne narastejo, naj bo toliko dovelj o življenju in značaju mojega ranjkega brata. Le še o njegovi bolezni in lepi smerti naj nekoliko verstic zapišem.

Vsakdo, ki je ranjkega poznal, je mislil, da je terdnega zdravja in krepke nature, ker bil je še precej velik in močan, ter vedno zdravega lica. Pa bilo je vse to na videz. Dasiravno je bil sicer komaj kterikrat bolan, vendar ni bil čverst in zdrav. Najberže mu je pa neka huda bolezen „zlatenica“ l. 1873 spridila kri, ter pustila v telesu kal, iz ktere mu je pozneje prirastla zgodnja smert. Neki dan v pogovoru sem mu rahlo očital, zakaj si ni bolj zdravja varoval; on pa mi je s perstom proti nebu pokazal, rekoč: „Glej, On, kateri je nad oblaki, je določil tako, nič nisem jaz kriv; njegova volja je bila taka“. Molčal sem, ter se čudil njegovemu blagemu mišljenju.

Junija mesca l. 1876 pride nekega večera s polja klaveren in žalosten domú, ter nam pové, da je bolan, ker se mu je kri na usta vlila. Kri se mu je ustavila, pa pljučna tuberkuloza in splošna sušica se ga je lotila. Nikdar ni več ozdravel. Vse se je storilo, da bi ga rešili, več zdravnikov se je trudilo, pa bilo je vse zastonj. Gospod je bil sklenil k sebi ga poklicati. Včasih mu je bilo boljše, včasih slabše; zadnje mesce bolezni je pa prestajal nepopisljive muke in bolečine, strašne slabosti in težave. Pa tudi v bolezni se je skazoval mirnega, vedno v voljo Božjo vdanega terpina. Jasnega lica, vedno miren in neprestrašen; tudi v naj hujših napadih, ko je pri njem stoječe grozo obhajala, ni nikdar tožil, ali pa godernjal na previdnost Božjo.

Ko sem ga popraševal, kako mu je, mi je odgovarjal: „Ni mi sicer dobro, pa lahko bi še slabše bilo. Bog mi daj vse voljno prestajati!“ Kadar mu je bilo naj hujše, je imel navado djati: „O moj Bog, koliko jaz terpim, pa naj se zgodi Tvoja sveta volja!“

Večkrat v bolezni je pobožno ss. zakramente prejel, in predzadnji dan njegovega življenja mu je spovednik č. g. J. Sk. podelil papežev blagoslov za umirajoče. Ves čas bolezni je bil vsim, kateri so imeli priložnost viditi ga, lep in spodbuden izgled dobrega kristjana; njegove zadnje ure pa vsim, kateri so bili pri smerti njegovi pričujoči, z neizbrisljivimi čerkami v spominu in v sercu zapisane ostanejo.

Štirinajstega maja 1878 je še kakor navadno pozajuterkoval; pa kmalo mu je začelo huje prihajati in —

počel je umirati. Ko sem ga opomnil, da je slab, naj se goreče Materi Božji priporoči, mi je odgovoril: „Sej čutim, da mi nobena žila več ne bije, danes je zadnji dan mojega življenja.“ Dal sem mu v roke sv. križec. Več kot stokrat ga je na ustnice pritisnil, gorko poljubljal, in ni ga djal več iz rok. Začel je potem z razločnim glasom glasno moliti: Očenaš, Češćena-Marijo, Vero, obžalovanje (grevengo) in več družih molitvic, kakor mu jih je serce narekovalo.

Nekoliko časa poprej mi je bila priljudna in pobožna kneginja Aleksandra W. poslala stekleničico vode, katero je bila sama zajela v Lourdih na Francoskem, kamor je bila romala. Bral je bil ranjki mnogo o prečudnih prikaznih brezmadeža Špočete, ter o neštevilnih čudežih, ktere sveta Devica tamkej dela. Ne dá se veselje njegovo popisati, ko sem mu kazal vodo, katero je bila blaga kneginja poslala meni, svojemu nekdanjemu učeniku. Vsak večer se je goreče priporočal „Mariji Lurški“ ter je par kapljic svete vode izpil.

Tudi sam sem ga priporočal Nji, na ktere priprošnje je že toliko bolnikov ozdravelo, naj bi mu saj preblazena Mati — če ga Gospod že hoče vsakako mi uzeti — izprosila lepo in blaženo smert. Ni me sicer nebeška Devica uslišala zaradi zdravja, pa uslišala me je — kar je še brezprimerno boljše — ker izprosila mu je čez vse lepo in blaženo smert. Večna hvala ji bodi zató! — Te vode sem mu še na zadnjo uro v usta kapnil in izdihnil je sam: „o Marija Lurška, prosi za-me zdaj o smertni uri!“ Poslovil se je še pri okrog stoječih, ter meni še posebej naročil, naj se pri vsaki sveti maši nanj spominjam, in opomnil me je prav resno, zakaj se jočem, po njem ni se treba jokati. Naročil nam je še, naj molimo litanije Matere Božje, vsih svetnikov, sv. rožni venec, in med molitvijo je svojo lepo dušo Bogu izročil, kakor da bi bil v mirno, sladko spanje oči zatisnil.

V nepopisljivo britki zgubi, ktera je mene in posebno starega očeta zadela, me je tolažila misel, da je bila njegova smert tako lepa in blaga. Tolažilo me je tudi gorko sočutje prijateljev in znancev, sosedov in sploh faranov Ternovskih. Ni ga menda odrastlega človeka v Bistrici, da ne bi bil prišel ranjkega Jožefa na parah ležečega pokropit. *) Mnogo vencev mu je bilo poslanih in dolga versta žalujočih ga je spremila na pokopališče pri sv. Petru.

Bistričani imamo v Gradcu živečega rojaka, kateri je čast in ponos naši soseski; ta je stari umirovljeni c. kr. general-major plemeniti gosp. Anton Valenčič. Sin kmetiških starišev in brez šolanja, si je le s svojimi zaslugami, talentom in poštenim moškim obnašanjem pridobil plemenitost in čast c. kr. generala. Ostal je gospod tudi na visoki stopinji prijazen in priljuden, vedno dober, zvest katoličan. Ni mi namen gospoda tukaj hvaliti ali opisovati mu življenja po njegovih zaslugah; le toliko naj omenim, kolikor spada v čertice pričujočega spisa. Gospod general prihaja večidel vsako leto na svoj dom v Bistrico o poletnih mescih. Živo se zanima za sadjerejo in za pogozdenje naših golih verhov in je v to sverho že dokaj potrosil. Vsakikrat, kadar je prišel semkaj, je prišel tudi k mojemu ranjkemu bratu, ktereja je zelo cenil. Peljati je moral starega gospoda po svojem posestvu in mu vse drevesa, vse na novo vsajeno, presajeno, ali vcepljeno razkazati. Včasih sta šla tudi na bližnje gore, kjer sta vse skerbno ogledala. Ves zadovoljen se je stari general vernil domú in pohvalil „skerbneja in marljivega fanta“. Ko je starček

*) Pri nas ljudje pravijo, da hodijo (za) „mertvega pomoliti“; čudna starinska oblika, ki nas nekako spominja na staro-hervško pomolimo se = „oremus“.

par dni po Jožefovi smerti prišel v Bistrico, in sem ga šel pozdravit, me je sprejel s solznimi očmi, rekoč: „Vi ste zgubili brata, po njem ni le Vam, je tudi meni britko. Pa potolažite se. Bog je tako hotel. Vaš brat je bil redka prikazen med sedanjo mladino.“

Légel je v posteljo, iz ktere ni več vstal ranjki Jožef v praznik varstva sv. Jožefa, svojega pomočnika. Umerl je v mescu Marije Device, katero je vse žive dni častil, in sicer ravno na praznik ss. mučencev Viktorja in Korone (kar po našem pomeni: Zmagovalec in Krona). Upam, da je moj dobri brat srečno zmagal svet, kateri ni bil zanj, in on ne za svet; in da mu je Gospod dal krono večnega življenja za nedolžno in lepo življenje, in za prehudo trpljenje, katero je prenašal tako voljno in vdano v Božjo voljo. Upam, da ga nisem preveč povzdignil, ko sem dal na skromni spominek, kateri kaže njegov grob, zapisati te-le besede: „Sveta smert življenje lepo je končala: meni brata vzela, nébu ga je dala.“ —

Bog mu bodi duši milostljiv! Če se pa že v nebesih veselí, zanesljivo spolnuje obljubo: da pri Bogu za-me prosi. Tudi jaz ne bom nikdar nezvést svoji na zadnjo uro dani mu obljubi. Vsakikrat, kadar darujem nekervavo presveto daritev, se spominjam druzega brata; spominjal se ga bom vedno.

Razgled po svetu.

Serbsko. Srbija, ki se je ravnokar povzdignila do kraljestva, pa v notranjem ne more priti do pravega miru. Sedanji vladi nasprotna stranka tako vzmaguje, da bo blezo dospela na kermilo. Že je kralj sprejel glavarje nasprotne stranke in se dolgo z njimi dogovarjal.

Kaže se, da mestice Užica je posebno gnjezdo vladi nasprotne stranke. Zato je tudi kralj ta kraj izločil iz programa svojega obiskovanja. Rekel je namreč kralj ondotnemu zastopniku Milanu Djuriću, da sedanje okolišine zahtevajo prijaznost s sosednjo deželo, napisi po uzičkih slavolikih pa kažejo nasprotno. „Sadašnjost“ pa se pritožuje, da za Djurićem in Novakom Miloševićem, ki sta na Uzičkem v novo izvoljena poslanca in sta prišla v Beli grad, povsod po mestu stopnjo za stopnjo do zob oborožen pandur ponosno stopa kakor telesna straža, in da se taka zapravljenost še posebno slabo podá učeniku večne Ljubezni. (Djurić je namreč viši dostojanstvenik gerške razkolne cerkve.)

Iz Belgrada piše „Balkanska pressa“, da je ondotna katoliška srenja praznik sv. Rešnjega Telesa obhajala z naj večí slovesnostjo; tisoče pobožnih se je zbralo v kapeli c. kr. poslaništva in na preddvoru. C. kr. poslanec gr. Khwenhüller z vsm osebostvom se je vdeležil procesije v „gali“; enako belgiški goslanec pl. Borchgrave z osebostvom. — O tej priliki omenjeni časnik miluje, da v Belgradu še ni nobene katoliške cerkve, akoravno je ondi več tisoč katoličanov, in pristavlja: „Ali bi se ne moglo že enkrat začeti? Kdo je z nami?“

V Rumuniji in Bulgariji tudi vedno nekaj kipí med narodom. Eni terdijo, da po večini tuja liberalna stranka ljudstvo hujska in pači. „Binele public“ terdo očita, da celó na čelu rumunske vlade ni brez móž, kterim rudeč-karske misli po glavi rojijo.

Iz Sofije naznanja „Narodno oslob.“, da se eksarh (razkolno-gerški naj višji duhovni glavar) preseli iz Sofije v Carigrad.

V Filipopolji so razkolni Bulgari te dni postavili temelj za novo cerkev slovenskima aposteljnomaa ss. Ci-

rilu in Metodu, pa ruskemu „svetniku“ (?) Aleksandru Newskemu. — Čudno nasprotje! Cirila in Metoda pa Aleksandra Newskega v eno cerkev skupaj, ko je vendar le-tá s prvima bil v polnem nasprotju; Ciril in Metod popolno podložna rimsko-katoliški Cerkvi, Aleksander Newski pa njen nasprotnik. Papež Inocencij IV je namreč skušal Ruse zediniti z rimsko katoliško Cerkvijo, Aleksander N. pa je po nasvetu razkolne duhovšine naravnost odbil zedinjenje.

Amerikanske novice. Liberalne šole. Kakošen sad obrodijo šole brez čverstega verskega poduka in brez verskih vaj, tega ne skušajo le samo po Evropi, ampak prav posebno tudi po Ameriki. „Columbia“ od 18. majnika to-le pripoveduje: Prešnji teden sta bila v Jacksonville u, v Floridi, zasačena in zaperta: 19letni sin prešnjega poštarja Fowler-ja in pa 15letni Donald Mak Donell, sin imenitnega nekega pravdosrednika, ker sta bila ulomila v ondotno poštno hišo. V zaslišanju je deček Donald priznal, da razun ropa na pošti je tudi že drugod kradel in celó skušal nekoga umoriti. List pristavlja, da taki žalostni primérleji se zméraj bolj pogosto ališijo, in pripisuje vzrok slabi ali pomanjkljivi odgoji, imenito pa brezbožni in brezvérski odreji doma in v šoli, in tudi posebno branju počutnih nesramnih in nespodobnih spisov, kateri mladino k vsakterim napakam in še k hujšemu zapeljujejo.

Huda vest. Pred 25 leti je Belgijanec Klemen Bolien zapustil Green Bay in si je iskal novega domovanja. Imel je seboj veliko denara in spremljal ga je mož po imenu Belanger. Nekaj dni pozneje so Bolien-a našli v germovji vstreljenega in oropanega. Belanger je bil zapravan, pa izpušen, ker mu niso mogli nič dokazati. Belanger, ki je med tem čisto ostárel in postal več otročji, je une dni rekel, da je on takrat Boliena od zadej v glavo vstrelil, truplo zavlekel v gošavo in ga je tam oropal. Dvomijo pa zdaj vendar, če je to res in če 80letnemu možu, ki je to premišljeval, morebiti ni le domišljija v glavo vtepla, da je on morivec? Kaj namerjajo amerikanski sodniki z njim početi, „Columbia“ ne pové.

Svarilo pastirjem. Blizo Howell Rood-a je 13letni pastirček Jakec Benton storil žalostno smert. Pasel je kravo; ta se je splasila, in ko je skušal s kopncem jo prideržati, se je tako zamotal, da ga je živinče siloma seboj vleklo in povlačilo do smerti. — Nikoli na paši motoza krog roke ne ovijajte, k roki ne privezujte.

Zoper umazane spise. Deržava Texas v obeh zbornicah je sprejela postavbo, da nekaki barantači z enakimi spotikljivimi rečmi morajo vsako leto plačati po 500 dolarjev davka. — Se vé, da naj bolj prav bi bilo strup naravnost prepovedati.

Zmešnjave v Sudanu. Islamska moč ali Turčija je po Božji previdnosti bila šiba za keršanske vladarje, ker so bili pozabili, da vladajo po Božji milosti, pa šiba za keršanske ljudstva, ker so pozabili, da svoje višji morajo ceniti za Božje služabnike. (Gl. oddelek Leonove enciklike v poprešnjem listu.) „Gorjé pa njemu, kogar je Bog izvolil za šibo, da druge z njo tpe!“ pravi pregovor. Kako se jim poslednjič godí, vidimo v Napoleonih. Islamska moč ni le tepla keršanstva, temuč je nad njim tudi strahotno grešila; zato je zdaj šibo šiba jela zadevati in turška moč na vsih krajih razpada. Komaj je v evropejski (oziroma tudi azijski) Turčiji nekaj malo potihnilo, so se pričele zmešnjave z izlamskimi deželami v Afriki, to je, v prvo na Algierskem, in zdaj v Egiptu in daleč notri v Sudanu. Kako sta si v Kairi v nasprotju namestni kralj Tevfik-paša in njegovo ministerstvo, to je znano. Kako pa se

zmešnjava razširja tudi dalje čez pušave v Sudan, ter ob Nilu, ob Beli in Višnjevi reki daleč proti ravniku, to naznanjajo med drugim obširne sporočila misijonarja Jan. Dichtl-na iz Hartuma, ktere pogostoma prinaša „Grazer Volksblatt“.

V dopisu od 9. aprila naravnost pravi, da Sudan je zdaj vojno staniše in upor se vžiga na vsih ogléh in koncéh. Vzrok vsega rogovilstva je moslemak prenapetež, ki se razglasuje za mohamedanskega preroka in se imenuje Fakir Mohammed Ahmed; le-tá hoče v prvo mohamedane obnoviti, prestrojiti in potem si vesoljni svet podvreči ter k izlamu ga spreobrniti. Ime „Mahdi“ (zedinjevalec) ima to njegovo domišljijo zaznamnjavati. Ta slepar se je povzdignil že do tolike moči, da se turška vlada v Sudanu pred njim trese, in stanuje v Takalu (Takale) nekoliko dalje od Hartuma. Vedno pa se že v Hartumu tresejo pred njim, kajti glasilo njegovo neki je: „Vse belo (Evropejce) mora pomoriti, vse černo (Zamurce) prodati!“ On in njegovi ljudje so boje domačini, pravi „Arabci“, ki imajo milost najti pri tem sleparji. Naznanjali so sicer poslednji čas, da so ga vjeli, kar pa ni dosti verjetno.

Ravno med temi zmešnjavami je pa egiptovska vlada še poglavarja Rauf-paša odmaknila. V Senaaru, pri Šilukih, v Kordofanu, v Nubi, Darfuru, Dongoli in Bišurinu, med Berberom in Suakinom in celó v Abisini, kakor pravi dopis, je vse po konci. Hotla je vladna moč napasti Takale in Mahdi-a; toda Dongolci, ko so bili dobro oboroženi in so imeli plačo v žepu, so odpadli k zapeljivcu in tako je vlada zopet v naj večji zadregi.

Naj hujši pa so poslednje novice iz Sudana in Egipta. Med zamurci rogovili in mesari že omenjeni lažnjivi turški prerok; v Egiptu pa žuga splošna zmešnjava. V Aleksandriji je bilo te dni v hrupu kacih 50 ali več ljudi poklanih, naj več tujcev; konzuli gerški, laški in angleški so ranjeni. Zraven notranjega razpora fanatizem kipí zoper tujce; zato so vse vlade brodovja poslale pred Aleksandrijo.

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

19. rožnika. Sa. Gervazij in Protazij. — 20. S. Silverij. — 21. S. Alojzij. — 22. S. Ahacij. — 23. S. Cenon šk. — 24. Rojstvo sv. Janeza Kerst. — 25. Čerteta nedelja po Bink. S. Viljem op.

Zahvale:

Št. 62. Na priporočevanje k N. lj. G. presv. Serca in po maozih prošnjah prepoštovanih prijatlov, duhovnih bratov in družih vernikov, sem v smertno-nevarni bolezní dobil pomoč, dosegel zopet polovico zdravja ter zamorem že spet maševati: toraj bodi večna hvala predobrotljivemu Bogu, vedno češenje N. lj. G. presv. Serca, pa tudi Bog z vso obilnostjo povračaj vsim, ki so za me molili! Serčno priporočam se pa še v nadaljno molitev za popolno ozdravljenje, če je Božja volja.

V Ljubljani, 14. rožnika 1882.

P. Ignacij Staudacher, gvardijan Novomeški.

Št. 63. Ljubezen me sili, hvaležnost priganja, da naznanim dobrote, ki sem jih prejela. Lansko leto v sušcu sem bila močno obolela na pljučih; ni bilo upanja, da se ozdravim. V zaupanji se obrnem z devetdnevnicó do N. lj. G. in sv. Jožefa, če je volja Božja, da bi mi sprosila ljubo zdravje. Koj se mi je začelo boljšati, na sv. Jožefa dan sem že v cerkvi obhajala praznik. Češeni in hvaljeni bodite Jezus, Marija, sv. Jožef! — Letos v

aprilu me je močno noga začela boleti; zopet sem se s zaupanjem priporočila po devetdnevnic Jezusu, Mariji in sv. Jožefu, in koj se mi je začelo boljšati. Ob ljubila sem zahvalo po „Danici“ razglasiti. Večna hvala in češenje Jezusu, hvala Mariji in sv. Jožefu; prosita še naprej za nas!

V spod. Idriji, 12. rožn. 1882.

M. L.

Št. 64. Dolgo časa sem hudo bolezen terpel na očéh in nobena reč mi ni pomagala; začel sem rabiti lurško vodo pa opravljati devetdnevnic, in prav v malo dnéh so se mi oči tako ozdravile, da je zdaj čisto dobro. Hvala Bogu in Mariji!

V Ljubljani, 10. rožn. 1882.

Mih. Blažir.

V molitev priporočeni:

V bratovsko molitev in priprošnjo N. lj. G. sta priporočena 5. tega mesca na Vojskem od strele ubita dva človeka. — Otroci za prvo spoved in sv. Obhajilo. — Za lepo vreme prosi zlasti neka srenja bratovske molitve. — Priporočim se v molitev za ljubo zdravje; prosim posebno čč. duhovne molitve; morebiti se kdo najde, ki bi z menoj vred molil devetdnevnic. Bog poverni tisočkrat vse molitve! — Oseba za blagi dušni mir. Zahv. se razgl. — Dekle za ljubo zdravje, ako je v čast Božjo in v njen dušni blagor; terpi hude bolečine neznane bolezni. Zahv. se razgl. — Oseba v silni brezbožnosti za spreobrnjenje. — Sestra priporoča razuzdanega brata, da bi se na posredovanje N. lj. G. in sv. Jožefa spreobrnin in poboljšal, ter začel zopet živeti kot veren katoličan. Zahv. se po „Dan.“ nazn. — Ljubi bratje in sestre! s ponižno in zaupljivo prošnjo se obračam do Vas, da bi mi pomagali sprositi pri presvetem Sercu Jezusovem ljubi mir med svojci in pravo spoznanje svojega dušnega stanú. Tega prosim tudi celi duhovnjiki, ki je jela zeló pešati v pobožnosti.

Opomini k modrosti.

(Is bukev Sirahovih, iz XXI. pogl.)

19. rožn. *Grešnikov derhal je kakor kup prediva, ki ga plamen požrè.*

20. *Nespametnikovo serce je kakor ubita posoda, in ne derži nobene modrosti.*

21. *Neumnéžvo govorjenje teží kakor butara na potu; na ustnicah pametnega pa se prijetnost najde.*

22. *Nauk je razumnemu zlato lepotečje, in kakor zapestnica na desni roki. (Moder človek tako rad sprejema nauke in svarjenje, kakor zlate verižice.)*

23. *Ustnice nespametnega neumnost pripovedujejo; besede razumnega pa so na tehtnici pretehtane.*

24. *Norci imajo v ustih svoje serce; modri pa imajo svoje usta v sercu. (Norci brez premislika govore, kvajajo in čenčajo; modri pa nič ne govore, česar niso prej prevdarili.)*

25. *Podpihovavec svojo dušo omadežuje in je povsod čerten... Molčeči in razumni je v časti.*

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Preč. gospod kanonik Peter Urh je postal Novomeški prošt; prečast. častni kanonik in sem. vodja g. dr. Janez Gogala, kanonik; častna kanonika pa sta postala prečast. gg.: dr. Janez Kulavie, c. kr. dvorni kapelan in vodja v Avguštinu na Dunaju in Janez Toman, Moravški dekan itd. Slava!

Procesije sv. Rešnjega Telesa je v praznik sam dež nekaj malo bégal; ne pa naslednjo nedeljo, ker začelo je dežiti še le po doveršenih procesijah. Vse hvala je vredna mladina, kakor sploh po Kranjskem, tako še posebej v ljubljanski okolici, v Šentvidu, na Ježici itd., ker s toliko pridnostjo in še s stroški skerbí za lepoto procesij tega naj častitljivejšega praznika. Bog obvari zato mladino v svoji milosti in jo vari nesreč, ktere protijo v teh letih.

V Alojznici se je 14. t. m. stoletnica rojstva njenega ustanovnika preč. knezoškofa Antona Alojzija Volfa obhajala s sv. mašo in blagoslovoma pri lepo okinčanem altari domače kapelice.

Cerkev presv. Jezusovega Serca v Ljubljani se je lansko leto v god Jezusovega Serca pričela zidati; letos ravno ta dan se prične krov postavljati.

Odlikovanja. K dopolnjenju po nekoliko že naznanjenega: Konzistorijalni svetnik je postal tudi preč. g. Tom. Zupan, c. kr. prof. in vodja v Alojzijevisu; knezoškofijski duhovni svetniki pa preč. gg. župniki: Matija Hočevnar pri sv. Petru v Ljubljani, Val. Sežun v Dobropolji; Matija Kulavie v Št. Vidu pri Zat.; Jan. Potočnik Brezoviški, in preč. g. Miroslav Križnar, veroznanski profesor na c. kr. gornji realki v Ljubljani.

Birmanje in kanoniško obiskanje bode še v Rakinini 3. nedeljo po Bink., t. j. 18. rožnika; v Šent-Vidu nad Cirknico 19. rožnika. V Starem Logu na Kočevskem 1. mal. serpana, v Kočevji 2. mal. serp.; v Starem tergu pri Polj. 4. mal. serp.; v Koprivniku 5., v Černomlju 6., v Vinici 8., v Metliki 9. in v Semiču 10. mal. serp.

Na Zalilogu bode prihodnji torek, 20. t. m., obletnica po ranjkem č. g. župniku Antonu Pintarji. Vreden je tako blagi dobrotnik človeštva, da bi se vdeležili obletnice njegovi prijatli in spoštovavci, katerim okolišine dopuščajo. Lep spominek je po prizadevnosti verlega g. Jož. Levičnika neki tudi že izdelan in postavljen.

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji: Č. g. Jožef Jereb se podá v pokoj in duhovnija Draga je 1. rožn. razpisana. Ravno tako Srednja vas v Bohinju. — Č. g. Matija Kolar, dekanijski kaplan v Trebnjem, je prišel za stolnega kaplana in korvikarija v Šenklaž, č. g. Jan. Sakser pa s Križ pri Terž. v Trebnje. — Umerli so čč. gg.: Jan. Štritar, beneficijant v Št.-Vidu pri Zat., 21. maja; Jan. Pfeifer, bivši benef. v Hrastju, 27. maja; Luka Porenta, župnik v Srednji vasi v Boh., 3. rožn. R. I. P.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Preč. g. dekan M. Kožuh 10 gl. — J. Z. R. 5 gl. — Č. g. M. K. 2 gl. — Č. g. župnik T. Kajdiž 1 gl. — Č. g. župnik Fr. Rihar 1 gl. 80 kr. — Neke dobre roke 30 kr.

Za opravo ubožnih farnih cerkev naše škofije: Iz Planine 16 gl. 20 kr. — Gospá Magd. Bleiweis 1 gld. — Marija Kokalj 40 kr. — Iz Kroke 15 gold. — Od Šent-Lamberta 16 gl. — Iz Sostrega 20 gl. 40 kr. — Z Bohinjske Bistrice 16 gl. — Z Rakitine 6 gl. 20 kr. — Z Vranje peči 15 gl. — Z Vinice 10 gl. 52 kr.

(Drugi dar. prih.)